

Т.В. Шелехова, Н.В. Степчук, М.І. Петрушко

Фізкультурно-оздоровчі технології на сучасних уроках фізичного виховання

Кафедра фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Фізичне виховання – могутній засіб активного впливу на розвиток організму і вдосконалення його функцій. Останнім часом значно зросла зацікавленість вчених-теоретиків та практиків питаннями фізичної освіти. У низці фундаментальних досліджень визначався принцип активізації процесу навчання та виховання, питання розробки інноваційних технологій.

Мета: проаналізувати зміст фізичного виховання в навчальних закладах з використанням новітніх оздоровчих технологій.

Завдання дослідження: з'ясувати існуючі оздоровчі технології, які використовують на заняттях з фізичної культури.

Методи дослідження. Теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел.

Виклад основного матеріалу. Використання інноваційних технологій на заняттях фізичною культурою є першочерговим завданням для сучасного педагога. Тому вчитель повинен досконально володіти знаннями в області цих технологій і успішно застосовувати їх на своїх уроках. Використовуючи сучасні технології, вчитель може удосконалювати не лише фізичні якості, а також розвивати творчий потенціал учнів.

За характером дії розрізняють наступні фізкультурно-оздоровчі технології:

Стимулюючі: дозволяють активізувати власні сили організму, використовувати його ресурси для виходу з небажаного стану (температурне гартування, фізичні навантаження).

Захисно-профілактичні: полягають у виконанні санітарно-гігієнічних норм і вимог.

Компенсаторно-нейтралізуючі: фізкультминутки, фізкультпаузи.

Інформаційно-повчальні: забезпечують учням рівень письменності, необхідний для ефективної турботи про здоров'я.

Для досягнення цілей здоров'язберігаючих технологій застосовуються наступні групи засобів:

- засоби рухової спрямованості (фізичні вправи);
- оздоровчі сили природи (заняття на свіжому повітрі);
- гігієнічні чинники.

Практика показує, що однією з унікальних форм навчання є ігрова технологія.

Використання ігрових форм занять веде до підвищення творчого потенціалу учнів і до глибшого, осмисленого і швидкого освоєння матеріалу. Ігрові форми роботи в учбовому процесі можуть нести ряд функцій: - навчальна; виховна; коректувально-розвивальна; психотехнічна; комунікативна; розважальна; релаксаційна.

Вимоги до підбору ігор:

1. Гра повинна давати нові поняття.
2. У грі повинні розвиватися здібності правильно оцінювати просторові і тимчасові стосунки, швидко реагувати на часто змінну обстановку.
3. Дидактичний і руховий зміст гри повинен відповідати особливостям програмного матеріалу.
4. Міра складності гри повинна відповідати засвоєним умінням і навичкам.

Наступна технологія – це метод проектів.

Це дозволяє вирішувати відразу декілька завдань:

- розвиток особових компетентностей учнів;
- інтегрованість процесу навчання;
- заощадження часу на самому уроці.

Проектна діяльність – це створення проблемних ситуацій, активізація пізнавальної діяльності учнів в пошуку і вирішенні складних питань, що вимагають актуалізації знань, побудови гіпотез. Метод проектів завжди орієнтований на самостійну діяльність учнів, яку вони виконують у відведений для цієї роботи час.

Види проектів всілякі. Виділяють чотири основні категорії:

1. Інформаційний і дослідницький проект;
2. Оглядовий проект;
3. Продуктивний проект;
4. Проекти інсценування

Проектні технології дозволяють зробити з уроку рухової активності в урок освітнього напрямку. У кожній школі є учні, що мають обмеження в руховій активності, для яких такий вид діяльності дає можливість проявити себе.

Ще одна із технологій сучасного уроку – це інформаційно-комп'ютерна (ІКТ).

Сучасні педагогічні технології, а так само використання інтернет-ресурсів, нових інформаційних технологій, дають можливість педагогові досягти максимальних результатів. ІКТ дозволяють організувати учбовий процес на новому, вищому рівні, забезпечити повніше засвоєння учбового матеріалу. Використання презентацій на уроках

дозволяє детальніше і наочно надавати теоретичний матеріал. Цей вигляд роботи може бути використаний при вивченні техніки рухів, при поясненні правил ігор. Створення флеш-презентацій і відеороликів з комплексами загально розвиваючих вправ можуть стати помічниками вчителів. На уроках також можливе проведення тестування з метою перевірки і закріплення знань учнів

Електронні освітні ресурси, також дозволяють учням удома детальніше познайомитися з вивченою темою на уроці, знайти необхідні вправи для вдосконалення своїх фізичних якостей і поповнити багаж своїх знань в області фізичної культури і здорового способу життя.

Технологія рівневої диференціації може бути застосована по наступних напрямках:

- завдання з врахуванням рівня підготовки;
- облік не лише досягнутого результату, але і динаміки змін;
- розподіл учнів на медичні групи з врахуванням стану здоров'я;
- окремі завдання для учнів спеціальної медичної групи;
- для звільнених від занять, розробленні теми рефератів;
- залучення учнів на додаткові заняття різними видами спорту і участі у змаганнях.

Технологія особово-орієнтованого навчання передбачає розвиток особових (соціально значимих) якостей учнів за допомогою учбових предметів. На початку навчального року виявити рівень фізичної підготовленості за допомогою тестів і стан здоров'я (за даними медичних карт).

Особистісно-орієнтований і диференційований підходи важливі для учнів, як з низьким, так і з високими результатами в області фізичної культури.

Низький рівень розвитку рухових якостей – не успішність учнів по фізичній культурі.

Високий рівень розвитку рухових якостей – не цікаво на уроках з фізичної культури.

Вміст особово-орієнтованого навчання – це сукупність педагогічних технологій диференційованого навчання руховим діям, розвитку фізичних якостей, формування знань і методичних умінь і технологій управління освітнім процесом, що забезпечують досягнення фізичної досконалості.

Висновки. Фізична культура – це потужний засіб не тільки фізичного вдосконалення та оздоровлення, але також і виховання соціальної, трудової, творчої активності учнів.

Ефективність фізичного виховання забезпечується комплексним використанням традиційних і новітніх засобів фізичного виховання. Існуючі оздоровчі технології приваблюють різноманітністю своїх засобів та новизною.

Література

1. Денисенко Н.Ф. Оздоровчі технології в освітньому процесі / Дошкільне виховання. – 2004. - № 12.

2. Аксьонова О.П. Наука бути здоровим. Програма формування фізичної культури учнів початкової школи. Запоріжжя, 2005.

3. Туяхова В.В. Використання інноваційних технологій на уроках фізичної культури. Стаття. Освіта.ua 2015.

О. Янович, Т.В. Хома

Реалізація принципів фізичного виховання в основній школі

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Сьогодні заклади освіти спрямовують свою діяльність на формування ключових та спеціальних компетентностей. У цьому процесі в основній школі важливе значення надається, з-поміж інших предметів, фізичній культурі.

Фізична культура є складовою частиною загальної культури суспільства, спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних якостей людини з метою гармонійного формування її як особистості. Серед завдань визначено такі: формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереження та зміцнення здоров'я, фізичного розвитку; розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових дій, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності; розширення функціональних можливостей організму дитини через цілеспрямований розвиток основних фізичних якостей і природних здібностей; формування ціннісних орієнтацій щодо використання фізичних вправ як одного з головних чинників здорового способу життя; формування практичних навичок для самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку; формування високих моральних якостей [2].

Реалізація завдань можлива за умов дотримання дидактичних загальних та специфічних принципів навчання. Серед дидактичних виокремлюють такі: цілеспрямованість навчального процесу, науковість змісту навчання й виховання, систематичність, послідовність, доступність, урахування вікових та індивідуальних особливостей тощо [4].

Під «принципами» у теорії фізичного виховання розуміють найзагальніші теоретичні положення, які об'єктивно відображають сутність та фундаментальні закономірності навчання, виховання та всебічного розвитку особистості [3, с. 10].